

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ  
ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ  
КАФЕДРА ЕКОЛОГІЇ**



**СИЛАБУС  
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
«СОЦІОЕКОЛОГІЯ»**

для студентів, що навчаються за **ОПІ «Технології захисту навколишнього середовища»** за першим (бакалаврським) рівнем освіти за спеціальністю 183 Технології захисту навколишнього середовища галузі знань 18 Виробництво та технології

## АНОТАЦІЯ КУРСУ

У межах зазначеного курсу здобувачі вищої освіти формують загальні та спеціальні (фахові) компетентності, отримують загальне уявлення про причини виникнення, масштаби, можливі наслідки та шляхи подолання сучасної кризи у взаємовідносинах між суспільством та навколишнім середовищем, вивчають закономірності функціонування соціоекосистем.

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

1. Соціально-екологічні проблеми довкілля.
2. Етичні засади ставлення людини до природи.

### МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Метою викладання** навчальної дисципліни «Соціоекологія» є формування у студентів наукових уявлень про закономірності функціонування соціоекологічних систем різних рівнів складності, пошук шляхів гармонізації взаємовідносин людського суспільства з навколишнім середовищем у межах локальних, регіональних, глобальних соціоекосистем, що є основою для формування наукового світогляду майбутнього викладача або науковця.

**Основним завданням** вивчення дисципліни є набуття студентом наступних компетентностей:

K01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

K02. Знання і критичне розуміння предметної області та професійної діяльності.

K07. Прагнення до збереження навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку суспільства.

K08. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

K09. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

### Програмні результати навчання:

ПР15. Знати сучасні особливості взаємодії людини і природи, суспільства і природи, сутність протиріч та кризи існування людини в природі, їх наслідки для людства і природи

ПР16. Знати історичні і сучасні філософські концепції розвитку суспільства у взаємодії зі своїм соціальним і природним середовищем для досягнення оптимального напрямку розвитку суспільного і природного компонентів в системах «людина – природа» і «суспільство – природа», вміти застосовувати свої теоретичні знання в професійній діяльності.

### Інформаційний обсяг навчальної дисципліни (зміст)

#### Розділ 1. Соціально-екологічні проблеми довкілля

Тема 1. Вступ до соціальної екології.

Тема 2. Методологічні засади соціоекології.

Тема 3. Людина і навколишнє середовище.

Тема 4. Розвиток системи «біосфера - людина».

Тема 5. Взаємодія суспільства і природи в історії цивілізації.

Тема 6. Людина і глобальні проблеми біосфери.

Тема 7. Антропогенний вплив на земельні ресурси.

Тема 8. Людина і географічне середовище.

#### Розділ 2. Етичні засади ставлення людини до природи

Тема 9. Основні концепції взаємовідносин людини і природи.

Тема 10. Екологічна культура, освіта та виховання.

Тема 11. Біоетика.

Тема 12. Екологічна етика.

Тема 13. Медико-біологічні та соціальні проблеми здоров'я.

Тема 14. Технологічні проблеми соціоекології.

Тема 15. Економічні аспекти соціоекології.

Тема 16. Екологічне законодавство і екополітика, як складові соціоекологічної парадигми

### ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є лекції, семінарські заняття, консультації.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди і лекції-візуалізації. Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу здобувачів вищої освіти до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти.

Лекція-візуалізація - візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядають технічними засобами навчання або аудіо-відеотехніки. При проведенні семінарських занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як робота у малих групах або дискусія.

Здобувачі вищої освіти працюють з друкованим інформативним матеріалом або з матеріалом мережі Інтернет, виконують усні та письмові завдання (контрольні питання або тести), виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими як індивідуальні проекти. Програмою передбачено такі проекти для формування професійної компетентності: виступ за темою індивідуального науково-дослідного завдання (або з темою самостійного вивчення дисципліни) та виступ-інформування за темами семінарських занять (у вигляді презентації або реферату).

### ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІОЕКОЛОГІЯ»

№ з/п	Тема, питання що вивчаються
1.	<b>РОЗДІЛ І. СОЦІАЛЬНО-ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ДОВКІЛЛЯ</b> <b>Тема 1. Вступ до соціоекології</b> Історичні передумови зародження та становлення соціальної екології. Основні поняття соціальної екології. Соціоекосистема як об'єкт дослідження соціоекології. Структура соціальної екології та її місце в системі наук.
2.	<b>Тема 2 Методологічні засади соціоекології</b> Методологія вивчення соціоекології. Сучасні методологічні напрямки та концепції соціальної екології. Основні методологічні принципи гармонізації взаємодії суспільства і природи. Біосферне вивчення, як методологічна основа виникнення і розвитку соціоекології.
3.	<b>Тема 3. Людина і навколишнє середовище</b> Середовище існування людини та його компоненти. Типологія (класифікація) поняття «навколишнє середовище». Властивості навколишнього середовища (довкілля). Енвайроментологія як наука про навколишнє середовище.
4.	<b>Тема 4.Розвиток системи «біосфера - людина»</b> Критичні епохи в історії еволюції біосфери Землі: Докембрійський період. Палеозойська ера. Мезозойська ера. Кайнозойська ера. Походження людини, вплив змін навколишнього середовища на еволюцію людини. Еволюція біосфери. Цивілізація і біосфера Землі. Сучасна екологічна ситуація. Антропогенна деградація біосфери. Зростання народонаселення Землі і екологічні проблеми.

5.	<p><b>Тема 5. Взаємодія суспільства і природи в історії цивілізації</b></p> <p>З історії становлення людини. Людина як біологічний та соціальний суб'єкт. Людина та її походження. Біологічні та соціальні ознаки людини. Діяльність людини. Праця як форма діяльності. Мисливсько-збиральницька культура. Епоха аграрної культури. Етап індустріального суспільства. Постіндустріальна епоха. Сучасне розуміння системи «людина - суспільство - природа».</p>
6	<p><b>Тема 6 Людина і глобальні проблеми біосфери.</b></p> <p>Будова атмосфери. Функції атмосфери. Чинники забруднення атмосфери. Глобальні проблеми атмосфери: кислотні дощі, озонові діри, парниковий ефект, смог. Методи боротьби із забрудненням повітря. Охорона атмосферного повітря. Значення води у природі. Будова гідросфери та її складові. Основні джерела забруднення гідросфери. Методи очищення води.</p>
7	<p><b>Тема 7 Антропогенний вплив на земельні ресурси</b></p> <p>Речовинний склад земної кори. Забруднення та руйнування літосфери. Поняття рельєфу. Педосфера, роль ґрунтів в кругообігу речовини в природі і житті людей. Земельний фонд планети та України. Неприятливі природно-антропогенні процеси, що ведуть до деградації ґрунтів: водна і вітрова ерозія; хімічне забруднення; порушення механічної структури ґрунтів. Заходи для збереження та раціонального використання ґрунтів.</p>
8	<p><b>Тема 8 Людина і географічне середовище</b></p> <p>Геосистема та її функціональні особливості. Вчення Р.Б. Сочави про геосистеми. Зміни та перетворення природних процесів і компонентів природи господарською діяльністю: зміна ланок кругообігу речовин та енергії; деградація природних компонентів; формування антропогенних модифікацій ландшафтів. Підтримка динамічної рівноваги природних ландшафтів. Роль геоекології в оптимізації геоекосистем. Природно-заповідні території, їх типологія і значення.</p>
9.	<p><b>РОЗДІЛ 2. ЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТАВЛЕННЯ ЛЮДИНИ ДО ПРИРОДИ</b></p> <p><b>Тема 9. Основні концепції взаємовідносин людини і природи.</b></p> <p>Основні типи екологічних світоглядів і особливості їх формування. Антропоцентризм і його характеристики і основні різновиди. Біоцентризм, історія виникнення і сучасні форми його утвердження у суспільстві. Природоцентризм і його особливості. Екоцентризм. Релігії і природне середовище.</p>
10.	<p><b>Тема 10. Екологічна культура, освіта та виховання</b></p> <p>Визначення екологічної культури, освіти та виховання. Основні тенденції та актуальні проблеми екологічної культури та виховання. Форми і методи формальної та неформальної екологічної освіти і виховання.</p>
11.	<p><b>Тема 11 Біоетика</b></p> <p>Поняття та предмет біоетики. Причини виникнення, історія та традиції біоетики. Принципи біоетики. Сенс життя і смерті як філософсько-світоглядна основа біоетики.</p>
12.	<p><b>Тема 12. Екологічна етика.</b> Історія виникнення та становлення екологічної етики. Поняття та предмет екологічної етики. Концептуальні основи екологічної етики. Основні напрями та принципи екологічної етики. Сучасні екологічні рухи та громадські організації: етико- правовий аспект. Відкриті питання екологічної етики: цінності «внутрішні» та «зовнішні». Відповідальність як підґрунтя екологічної етики.</p>
13.	<p><b>Тема 13. Технологічні проблеми соціоекології</b></p> <p>Науково-технічний прогрес і екологічна криза. Недосконалість технічних засобів як основна причина соціоекологічної кризи. Методи захисту навколишнього середовища. Біотехнологія як еталон безвідходного виробництва.</p>
14.	<p><b>Тема 14 Економічні аспекти соціоекології.</b></p> <p>Види природокористування як фактор зміни і перетвореності природи. Природні</p>

	ресурси і їх класифікація. Принципи раціонального природокористування та охорони навколишнього середовища. Способи регулювання природокористування. Підходи до економічної оцінки впливу людини на навколишнє середовище
15	<b>Тема 15. Медико-біологічні та соціальні проблеми здоров'я</b> Основні визначення здоров'я. Біологічна, соціальна та психологічна сутність здоров'я. Адаптація організму до зовнішніх факторів середовища. Показники здоров'я. Фактори, що впливають на здоров'я людини. Система охорони здоров'я в Україні.
16.	<b>Тема 16. Екологічне законодавство і екополітика, як складові соціоекологічної парадигми</b> Поняття і система екологічного права. Екологічне законодавство України. Екологічні права і обов'язки громадян. Соціально-екологічна політика. Міжнародне екологічне право і співробітництво України в екологічній сфері. Екологічна політика держави та її інструменти.

### ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІОЕКОЛОГІЯ»

№ з/п	Тема заняття
1.	Методи і закони соціальної екології
2.	Соціум як унікальний феномен у світовому просторі
3.	Соціоекосистема як об'єкт дослідження соціоекології
4.	Соціоекосфера. Вчення В.І. Вернадського про ноосферу
5.	Ставлення до природи наших предків
6.	Зростання народонаселення Землі та екологічні проблеми
7.	Міжнародні екологічні організації
8.	Типи темпераменту людини
9.	Химерний етнос
10.	Проблеми екології у вченні Церков та релігійних напрямів України
11.	Екологія і економіка. Соціально-економічний механізм взаємодії і природи
12.	Правові питання екології
13.	Вивчення різноманіття екосистем Світу
14.	Рівень забруднення окремих міст України
15.	Екологія і побут

### ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми
1	Класифікація забруднень за характером дії на організм.
2	Антропогенні чинники тиску на людський організм: джерела, забруднювачі, що підлягають обліку і повній класифікації за їх канцерогенним і мутагенним впливом, радіаційне опромінення.
3	Антропоекологічне напруження і антропогенні хвороби.
4	Вплив на організм людини гіподинамії, шуму, вібрації, електромагнітних хвиль, нервово-психологічного збудження.
5	Середовище існування і антропогенез.
6	Біокліматичні фактори середовища.

7	Адаптивний тип як норма біологічної реакції на природні умови.
8	Людина в середовищі: жаркого клімату, півночі і крайньої півночі, високогір'я, екстремальних умовах.
9	Особливості конституції терморегуляцій, стилю життя.
10	Механізм шкідливого впливу забруднень на організм людини.
11	Границі біологічної толерантності.
12	Температурні граници під час виконання різних видів робіт.
13	Гігієна харчування.
14	Хімічне забруднення продуктів харчування, його наслідки для організму людини.
15	Філософські основи здоров'я.
16	Біоритми людини, їх врахування під час організації ритмів праці та відпочинку.

### МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- 1. Усне опитування** (фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей студентів).
  - 2. Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка** - розв'язування задач і прикладів, підготовка рефератів, презентацій, контрольні роботи (з конкретних питань тощо) або тести
  - 3. Практична перевірка** - аналіз виробничої інформації, рішення професійних завдань з проектування технологічних методів захисту.
- Види контролю: поточний контроль, проміжна та семестрова атестація.

В умовах дистанційного навчання поточний і підсумковий контроль здійснюється з використанням інтернет-технологій різними шляхами комунікацій (зокрема, Zoom, Google Meet, Skype, Moodle).

#### Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне опитування /тестування та самостійна робота															Підсумковий екзамен	Сума	
Розділ 1								Розділ 2							50	100 балів	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15			T16
ПР 1 – ПР 8								ПР 9 – ПР 16									

T1, T2 ... – теми лекційного курсу.

ПР1, ПР2... – теми практичних занять.

Відпрацювання пропущених занять студентами здійснюється згідно «Положення про порядок відпрацювання студентами Львівського національного аграрного університету пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять». Студент представляє конспект з пропущеної теми лекційного курсу та опрацьований практичний матеріал (захист роботи або контрольна робота чи тестові завдання) з відповідної тематики. Самостійне вивчення навчальної дисципліни за вищевказаними темами передбачає також підготовку рефератів, доповідей, презентацій (максимальна кількість балів – 4 за одну тему, але

не більше 10 б. за весь курс дисципліни).

Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен.

### **КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ**

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах розділів. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль. Загальні критерії оцінок: “відмінно” – здобувач вищої освіти виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв’язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. “добре” – здобувач вищої освіти виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв’язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. “задовільно” – здобувач вищої освіти виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно. “незадовільно” – здобувач вищої освіти не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.

### **ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ З ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІОЕКОЛОГІЯ»**

1. Передумови виникнення соціоекології.
2. Визначення соціоекології.
3. Об’єкт соціоекології.
4. Предмет соціоекології.
5. Загальна характеристика соціоекосистеми.
6. Соціоекосистеми: взаємозв’язок компонентів в історичному та еволюційному аспектах.
7. Закони соціальної екології.
8. Закономірності функціонування соціоекосистем.
9. Сутність системного аналізу в соціоекології.
10. Зміст основної екологічної парадигми щодо системи “суспільство – природа”.
11. Соціоприродне середовище та його підсистеми.
12. Мета вивчення соціоекології на особистісному і державному рівнях.
13. Природна і соціальна складові соціальної екології.
14. Системоутворюючий фактор системи “суспільство – природа”.
15. Сутність симбіотичного типу взаємодії людини з природою. В який історичний період існував цей тип відносин?
16. Соціоекосистема як різновид екологічної системи.
17. Глобальна екологія як розділ екології, що вивчає біосферу як екосистему.
18. Чи можна вважати екологізацію науковою парадигмою?
19. Етапи взаємодії соціуму з природою.
20. Етапи розвитку соціальної екології.
21. Зв’язок соціальної екології з іншими науками.
22. Основні методи соціальної екології.
23. Основні напрями оптимізації системи “суспільство – природа”.
24. Комплексний та інтегральний характер соціальної екології.
25. Зміст і тема соціально-екологічної освіти.
26. Мета вивчення соціальної екології.

27. Соціальна екологія як комплексна та інтегральна наука.
28. Соціальні функції екології.
29. Поняття екологічного імперативу.
30. Буттєвий вимір екологічного імперативу.
31. Тринітарна сутність суспільства стійкого екологічно безпечного розвитку.
32. Поняття “стійкий екологічно безпечний розвиток”.
33. Природні ресурси: види, значення.
34. Соціально-економічне значення природних ресурсів.
35. Екологічна ємність земної кулі та можливість її вичерпування у зв'язку з темпами зростання населення.
36. Сутність концепції “золотого мільярда”. У чому полягає її негуманна спрямованість?
37. Сутність приватної власності на природні ресурси з погляду екології.
38. Екологічна культура як складова національної культури.
39. Екологічна етика. Екологічна свідомість і культура.
40. Екологічна культура особистості.
41. Першопричина екологічної кризи в Україні.
42. Причини і прояви глобальної екологічної кризи.
43. Які умови є необхідними і достатніми для подолання економічної кризи?
44. Екологічна криза: визначення, причини, прояви.
45. Індекси використання основних світових природних ресурсів — нафти, вугілля, мінеральних руд.
46. Екологічні ризики, зміст та особливості прогнозування.
47. Екологічна політика в Україні.
48. Екологічна небезпека. Екологічна катастрофа.
49. Забруднення природного середовища.
50. Забруднення навколишнього середовища: побутове та виробниче.
51. Механічне забруднення навколишнього середовища.
52. Хімічне забруднення навколишнього середовища.
53. Природно-ресурсний аспект глобалізації.
54. Сутність продукуючого природокористування.
55. Сутність інноваційного природокористування.
56. Сутність привласнюючого природокористування.
57. Сутність об'єктивності та сучасності екологічних та економічних інтересів суспільства.
58. Природно-заповідні території України.
59. Природно-заповідний фонд України.
60. Природоохоронна функція соціальної екології.

## **РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**

### **Базова література**

1. Бачинський Г.О., Беренда Н.В., Бондаренко В.Д. Основи соціоекології. Київ. Вища школа, 1995. 238 с.
2. Борейко В.Є., Шуміло О.М., Шеховцов В.В., Шуміло О.О. Екологічна етика: навчальний посібник за ред. О.М. Шуміла. Харків. Право. 2015. 304 с.
3. Дубовий В. І., Дубовий О. В. Екологічна культура: навчальний посібник. Херсон: Грінь Д.С., 2016. 256 с.
4. Назарук М.М. Соціальна екологія: взаємодія суспільства і природи: навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. 348 с.
5. Салтовський О.І. Основи соціальної екології: курс лекцій. Київ. МАУП, 1997. 168 с.

### **Допоміжна література**

1. Андрущенко В.П., Михальченко М.І. Сучасна соціальна філософія. К. Генеза. 1996. 368 с.
2. Лісовський С.А. Суспільство і природа: баланс інтересів на теренах України. К. 2009. 296 с.
3. Назарук М.М. Основи екології та соціоекології. Львів. Афіша. 1999. 255 с.



4. Охорона навколишнього середовища та використання природних ресурсів України. К. 1992. 306 с.
5. Кректун Б.В., Снітинський В.В., Іщенко О.Я. Розробка освітніх програм у науках про навколишнє середовище відповідно до положень ЄКТС. Навчально-методичний посібник. ЛНАУ, 2017. Одеса: НУ «ОМА», 2017. 75 с.
6. Кректун Б.В., Захарченко В.М., Степаненко С.М., Сафранов Т.А. Рамка кваліфікацій у сфері наук про навколишнє середовище. Довідникове видання. Одеса: НУ «ОМА», 2017. 30 с.
7. Кректун Б.В., Снітинський В.В., Іщенко О. Я. Розробка освітніх програм у науках про навколишнє середовище відповідно до положень ЄКТС. Навчально-методичний посібник. ЛНАУ, 2017. Одеса: НУ «ОМА», 2017. 75 с.
8. Кректун Б.В., Захарченко В.М., Степаненко С.М., Сафранов Т.А. Рамка кваліфікацій у сфері наук про навколишнє середовище. Довідникове видання. Одеса: НУ «ОМА», 2017. 30 с.
9. Жилищич Ю.В., Кректун Б.В., Кректун Н.М., Доценко Н.В. Проектування освітніх програм у галузі екології на основі компетентнісного підходу як важливий чинник модернізації екологічної освіти. «Природоохоронні, екоосвітні, рекреаційно-туристичні та історико-культурні аспекти сталого розвитку Розточчя»: Збірник матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., присвячену 20-річчю створення Яворів. нац. природ. парку. Львів. облдержадмін. [та ін.]. смт. Івано-Франкове. Львів: Західно-український консалтинг центр, 2018. 352 с.

#### **Інформаційні ресурси**

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси – книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.
2. Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет з переліком сайтів:  
<http://ukr-tur.narod.ru/bibl/bibliot.htm>  
<http://ukrlibrary.org/1101.htm>  
<http://www.nbu.gov.ua/e-Journals/nd/2008-2/08lvioap.pdf>

#### **ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ») В АУДИТОРНИЙ ЧАС**

Курс передбачає роботу в колективі. Студенти під час лекційних занять ведуть конспект з відповідної теми. Під час заняття або ж в кінці лектор ставить питання, веде діалог з аудиторією для кращого засвоєння теоретичного матеріалу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності

*Навчально-методичний комплекс з дисципліни в електронному форматі розміщений на офіційному сайті Львівського національного університету природокористування на платформі MOODLE.*